

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20200603-302)

Betreffende de verlenging van de winterperiode 2019/2020.

03/06/2020

I Wettelijke grondslag

Artikel 30bis, § 2 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat is ingevoegd door artikel 56 van de ordonnantie van 14 december 2006, luidt als volgt:

"... BRUGEL wordt bekleed met een opdracht tot verlening van advies aan de overheid over de organisatie en de werking van de gewestelijke energiemarkt enerzijds, en met een algemene opdracht van toezicht op en controle van de toepassing van de hiermee verband houdende ordonnanties en besluiten anderzijds.

BRUGEL is belast met de volgende opdrachten:

...

2° op eigen initiatief of op vraag van de minister of de regering, het uitvoeren van onderzoeken en studies of het geven van adviezen betreffende de elektriciteits- en gasmarkt;

... »

Dit advies is opgemaakt op initiatief van BRUGEL.

2 Inleiding

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (artikel 25octies§6) en de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (artikel 20sexies§6) leggen een verbod op om een gezin af te sluiten tussen 1 oktober en 31 maart, periode tijdens dewelke de levering aan de afnemer, beperkt of niet, door de noodleverancier wordt gewaarborgd. Bovengenoemde artikelen van de twee ordonnanties bepalen eveneens dat de regering, na advies van BRUGEL, de aanvullende regels en voorwaarden kan vaststellen met betrekking tot de leveringen in de winter. De regering kan uitzonderlijk, op advies van BRUGEL, de winterperiode verlengen tot na 31 maart indien het klimaat dat vereist.

Als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus COVID-19 op het Belgisch grondgebied en meer bepaald in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hebben de federale en gewestelijke overheden verschillende gezondheids-, economische en sociale maatregelen genomen om enerzijds deze verspreiding in te dijken en anderzijds de socio-economische gevolgen ervan te temperen. Deze maatregelen hadden enerzijds betrekking op de invoering van een statuut beschermde klant voor de huishoudelijke en professionele afnemers wiens activiteiten plots onderbroken werden en anderzijds op de verlenging van de winterperiode tot 30 juni 2020 om de gezinnen die door de netbeheerder bevoorraad worden de stress van het zoeken naar een leveringscontract te besparen en om de sociale actoren, niet meer op het terrein aanwezig, toe te laten zich te concentreren op de sociale impact van de crisis.

Bovendien werden tijdens de maand mei meer dan 2.000 gezinnen bevoorraad door SIBELGA als winterklant.

Deze situatie doet vermoeden dat er op 30 juni veel afsluitingen zullen zijn.

BRUGEL stelt zich de vraag of het niet opportuun zou zijn om de winterbeschermingsmaatregel 2020 te verlengen tot 31 maart 2021.

3 Analyse

De gewestelijke bepalingen voor de bescherming van huishoudelijke afnemers schrijven voor dat de afnemers waarvan het contract niet door hun leverancier werd verlengd of werd opgezegd via een beslissing van de vrederechter, tijdens de winterperiode tegen het sociale tarief worden bevoorraad door de netbeheerder, SIBELGA.

Na afloop van deze periode, d.w.z. op 31 maart, worden gezinnen die geen contract hebben met een leverancier, afgesloten.

Momenteel worden meer dan 2.000 gezinnen door SIBELGA bevoorraad.

Het eerste doel van deze winterbeschermingsmaatregel is om de meest kwetsbare gezinnen een ultieme bescherming te bieden en hen de tijd te geven om een contract te sluiten met een nieuwe leverancier.

De wetgever heeft de regulator de mogelijkheid gegeven om, indien de context zich daartoe leent, een advies op te stellen voor verlenging van deze winterperiode.

Rekening houdend met de huidige context, namelijk: de stress veroorzaakt door de gezondheidscrisis, de beperking van de verplaatsingen, de digitale kloof van de meest kansarmen, de verplichting tot telewerk voor de eerstelijns sociale actoren waardoor hun actie op het terrein sterk beperkt wordt, de prioriteit die zij geven aan de conjuncturele moeilijkheden die de gezinnen ervaren die het slachtoffer zijn van de crisis ... dringt een analyse van de impact van de huidige situatie op de "winterklanten" zich op.

Bovendien moet aan deze contextuele analyse een analyse gevoegd worden van de structurele situatie van de energiemarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het beperkt aantal tariefaanbiedingen zonder bijkomende voorwaarden. Dit aandachtspunt en de implicaties ervan voor de hulpbehoevende klant werd reeds meerdere malen door BRUGEL vermeld.

Op basis van al deze elementen zijn wij van mening dat een verlenging van de winterperiode tot 30 september en *in fine* tot 31 maart 2021 een "sociale" evidentie is om zo te vermijden dat te veel gezinnen die in structurele armoede terechtkomen geen energie meer hebben.

De regulator deelt dit standpunt volledig.

Maar, rekening houdend met een systemische context eigen aan de Brusselse markt, namelijk een groot aantal gezinnen dat jaarlijks niet langer bevoorraad wordt en dit ingevolge een beslissing van de vrederechter of het niet verlengen van het contract gekoppeld aan een gebrek aan marktdynamisme, lijkt het aangewezen om deze verlenging afhankelijk te stellen van het opzetten, tijdens de komende weken, van een procedure die gericht is op de herintroductie van deze gezinnen in het commercieel circuit.

Dank zij deze proactieve aanpak kan een vicieuze cirkel vermeden worden. Het zou inderdaad niet aangewezen zijn dat op 31 maart 2021 het aantal winterklanten zo hoog zou zijn dat een verlenging van de winterperiode niet te vermijden lijkt.

Deze procedure van re-integratie op de markt moet tussen de sociale actoren en SIBELGA, als marktfacilitator, op structurele wijze bekeken worden. BRUGEL is van plan de voorbereidende werkzaamheden te coördineren.

4 Conclusies

BRUGEL beaamt het uitzonderlijke karakter van de huidige context en dit zowel voor de kwetsbare gezinnen als voor de actoren op het terrein.

Om te vermijden dat te veel gezinnen afgesloten worden van energie is BRUGEL van mening dat de winterperiode 2019/2020 verlengd moet worden tot 30 september 2020. Op deze datum zullen de winterklanten die nog door SIBELGA bevoorraad worden, overgeschakeld worden op de winterperiode 2020/2021.

Dit advies is wel afhankelijk gesteld van het invoeren van een procedure van opvolging van de gezinnen om een snelle terugkeer naar de commerciële markt te vereenvoudigen. Om dit doel te bereiken, stelt BRUGEL voor om de werkzaamheden van de verschillende betrokken actoren te coördineren.

* *

*